

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

TEATAJA

IGA LIIGE LOEB! • ILMUB AASTAST 1925

NR 9 • 21/5/2014

Võimalus õppida, kuidas olla oma inimestele veel parem tööandja

► lk 15

Mis vahe on kirjalikul ja kirjalikku taasesitamist võimaldaval vormil?

► lk 5

Kas tööstuse tagasitoomine Euroopasse on võimalik?

► lk 16

ISTOCKPHOTO

Kaubanduskoja ettepanek on jõudmas välismaalaste seadusesse

► lk 6

KODA KUTSUB OSALEMA

Eesti Kaubandus-Tööstuskoda koostöös EASiga kutsub ettevõtjaid osalema kontaktvisiitidel Belgiasse, Saksamaale ja Rootsi.

Kontaktvisiitide eesmärk on tutvustada sihtriikide majanduskeskkonda ja koostöövõimalusi ning korraldada Eesti ettevõtetele ärikohtumised sihtriigi ettevõtetega saavutamaks otsekontakt ja mõlemapoolne huvi koostööks.

Loe lähemalt lk 21

Uus Mercedes-Benz V-klass.

Praktilised vajadused, luksuslikud lahendused.

Ruumikas ja luksuslik auto mugavust hindavale perele, soliidne ja mugav sõiduk ärikliendile.
Mercedes-Benz V-klass sobib ideaalselt, nautimaks kõike seda, mis elul Sulle ja Sinu ärile pakkuda on.

Hind alates 37 900 €. Varsti kohal!

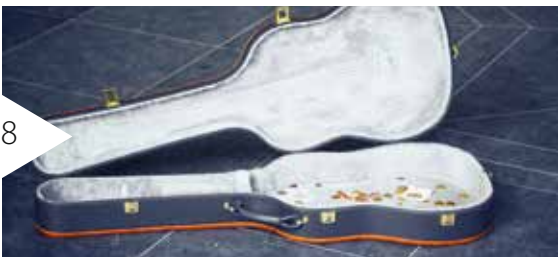

Mercedes-Benz
The best or nothing.

Keskmine kütusekulu alates 5,7 - 6,1 l, CO₂-emissioon alates 149 - 159 g/km.

SILBERAUTO

Mercedes-Benz peaesindus Eestis AS Silberauto www.silberauto.ee: Tallinn, Järvevana tee 11, tel 5333 7613 **Maardu**, Fosforiidi 16, tel 5333 7744 **Tartu**, Ringtee 61, tel 5309 7548 **Pärnu**, Riia mnt 231a, tel 502 4186 **Kuressaare**, Tallinna 82b, tel 5333 7794 **Jõhvi**, Jaama 42a, tel 5333 7735 **Viljandi**, Pargi 3b, tel 5333 7846 **Rakvere**, Haljala tee 1, tel 5333 7871 www.mercedes-benz.ee

JUHTKIRI

- 4** Kas paindlikumad tööregulatsioonid tekitaksid noortes tööharjumuse?
- ETTEVÕTJA KÜSIB**
- 5** Mis vahe on kirjalikul ja kirjalikku taasesitamist
- JURISTI TÖÖLAUALT**
- 6** Kaubanduskoja ettepanek on jõudmas välismaalaste seadusesse
- 8** Autoriõiguse seaduse eelnõu soodustab teaduspõhist ettevõtlust
- KAUBANDUSKODA PAKUB**
- 10** Ettevõtjate kohtumispaik
- ENTERPRISE EUROPE NETWORK**
- 11** Eksportivatel ettevõtetel tasub uuendada pakutavaid maksetingimusi
- 12** Euro Mine Expo 2014: rahvusvaheline mäetööstuse mess ja kontaktkohtumised
Riigihanketeated
- 13** Kontaktkohtumised Hiina tehnoloogiaettevõttega Euroopa ettevõtjate visiit Panamasse ja Argentinasse
- 14** REW Istanbul 2014: taaskasutuse ja keskkonnatehnoloogiate mess ning kontaktkohtumised
Koostööpakkumised
- VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS**
- 15** Võimalus õppida, kuidas olla oma inimestele veel parem töandja
- EUROOPA UUDISED**
- 16** Kas tööstuse tagasitoomine Euroopasse on võimalik?
- ETTEVÕTLIKKUS**
- 18** Ettevõtlik ja edumeelne ettevõtja võrgustub „Ettevõtliku kooliga“
- KODA KUTSUB OSALEMA**
- 20** Seminar „Ekspordi krediidiriskide haldamine“
Töötuba „Kasumi ja väärtuse allikad“
- 21** Kutsume ettevõtjaid kontaktvisiitidele Belgiasse, Saksamaale ja Rootsi
- 22** UUED LIIKMED / JUUBILARID

▶ KODA KUTSUB OSALEMA

LIIKMEÜRITUSED

31. mai **KAUBANDUSKOJA TENNISeturniir ▶ Ik 24**
Pärnu Kesklinna Tenniseväljakud (Ringi 14a, Pärnu)
Info: Priit Raamat • 604 0087 • priit.raamat@koda.ee
12. juuni **KAUBANDUSKOJA GOLFITurniir ▶ Ik 19**
Suuresta Golfväljakul (Suuresta, Rae vald)
Info: Priit Raamat • 604 0087 • priit.raamat@koda.ee
30. august **ÄRIHOOAJA AVAMINE**
Eesti Vabaõhumuuseumis (Vabaõhumuuseumi tee 12, Tallinn)
Info: Priit Raamat • 604 0087 • priit.raamat@koda.ee

FINANTSKOOLITUSED

23. mai **SEMINAR NARVAS „KUIDAS KAITSTA ENNAST MAKSUHALDURI EEST?“ (VENE KEELES)**
Tartu Ülikooli Narva kolledžis (Raekoja plats 2, Narva)
Info: Margus Ilmjärv • 337 4950 • margus@koda.ee
29. mai **SEMINAR „EKSPORDI KREDIIDIRISKIDE HALDAMINE“ ▶ Ik 20**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Toomas Hansson • 744 2196 • toomas@koda.ee
29. mai **TÖÖTUBA „KASUMI JA VÄÄRTUSE ALLIKAD“ ▶ Ik 20**
Kaubanduskojas (Toom-Kooli 17, Tallinn)
Info: Kati Krass • 443 0989 • kati@koda.ee

MESSID JA KONTAKTKOHTUMISED

11. juuni **EURO MINE EXPO 2014: RAHVUSVAHELINE MÄETÖÖSTUSE MESS JA KONTAKTKOHTUMISED ▶ Ik 14**
Skellefteås Rootsis
Info: Lea Aasamaa • 604 0090 • lea@koda.ee
13. juuni **REW ISTANBUL 2014: TAASKASUTUSE JA KESKKONNATEHNOLOOGIATE MESS NING KONTAKTKOHTUMISED ▶ Ik 16**
Istanbulis Türgis
Info: Lea Aasamaa • 604 0090 • lea@koda.ee
16. juuni **EUROSATORY 2014: KONTAKTKOHTUMISTE ÜRITUS POPULAARSE KAITSETÖÖSTUSE MESSI RAAMES ▶ Ik 15**
Pariisis Prantsusmaal
Info: Lea Aasamaa • 604 0090 • lea@koda.ee
17. september **EESTI ETTEVÕTJATE KONTAKTVISIIT BELGIASSE**
Info: Toomas Kuuda • 443 0989 • toomas.kuuda@koda.ee
14. oktoober **EESTI ETTEVÕTJATE KONTAKTVISIIT SAKSAMAAL**
Info: Toomas Kuuda • 443 0989 • toomas.kuuda@koda.ee
28. oktoober **EESTI ETTEVÕTJATE KONTAKTVISIIT ROOTSI**
Info: Toomas Kuuda • 443 0989 • toomas.kuuda@koda.ee

EESTI KAUBANDUS-TÖÖSTUSKODA

Toom-Kooli 17, 10130 Tallinn
Tel: 604 0060 • Faks: 604 0061
E-post: koda@koda.ee • www.koda.ee

TEATAJA TOIMETUS

Kaidi Talsen
Tel: 604 0085
E-post: kaidi@koda.ee
Kujundus: Director Meedia

JUHTKIRI

Kas paindlikumad tööregulatsioonid tekitaksid noortes tööharjumuse?

Oluline on anda noorele arusaamine sellest, mida tähendab töötamine, millised on erinevad ametid ja karjäärivõimalused

Tööpraktika gümnaasiumis aitaks vältida juhuslikke erialavalikuid

Kaubanduskoda esitas oma ettepanekud Riigikogu kultuurikomisjonile

Koos suve ja koolivaheajaga on muutunud taas aktuaalseks noorte praktika ja töötamise teema. Kas ja millistele töödele saab alaealisi tööle võtta, on seotud mitmete õiguslike piirangutega. Osalt on need piirangud karmimadki kui lubaksid vastavad Euroopa direktiivid. Siit tõuseb aga oluline küsimus – kui soovime, et noortel tekiks tööharjumus ja neil oleks adekvaatne pilt reaalses töömaailmas toimuvast – ametitest ja töökorraldusest, siis mida peaksime selleks tegema? Kas peaksime üle vaatama ka töölepingu sõlmimisega seotud kitsendused, panustame rohkem karjääriõppele, viima kohustusliku praktika sisse ka üldhariduskoolidesse või peaksime kõiki neid võimalusi rakedama koos?

Olen veendunud, et oluline on rakedada kõiki loetletud võimalusi ja seada eesmärgiks just see, et noortel oleks lisaks heale kooliharidusele ka adekvaatne arusaamine sellest, mida tähendab töötamine, millised on erinevad ametid ja karjäärivõimalused. Ka õiguslik regulatsioon peab tagama tasakaalu ning võimaldama noortel teha õiguspäraselt ja korrektselt tööd, kui see vastab tema arengule ja on jõukohane. Kas näiteks piirang, et

17aastane noor võib töötada maksimaalselt 7 tundi päevas, on alati põhjendatud, tööst ja selle raskusest sõltumata? Kindlasti ei tohiks tekkida olukorda, kus noort suvel paariks nädalaks tööle võttes hakkavad tööandja, lapsevanem ning nooruk ise otsima võimalusi, kuidas mitte sõlmida töölepingut, sest selle regulatsioon lihtsalt ei võimalda sellist töötamist või muudab selle nii keerukaks, et mõistlikum on otsida muid lahendusi – sõlmida võlaõiguslik leping. Võiks ju küsida, et kui see eesmärgi täidab, siis mis selleski halba on – kuid on. Kui õpetame ja loome juba varakult noortes arusaama, et ausa töö tegemiseks tuleb ikka otsida kõrvalteid, siis ei ole see kindlasti olukord, mida sooviksime. See loob väära arusaama ja ei ole kindlasti üldistes huvides.

Karjääriõpe on kogu õppekava üks olulisi osasid ning nii nagu paljudes teistes riikides juba täna kehtib, tuleks kindlasti ka meil, juba põhikooli lõpuklassidest alates see ühe kohustusliku õppeainena sisse viia. Kuigi lapse karjääri planeerimisel on äärmiselt suur roll tema vanematel, on selge seegi, et see, millist infot saavad noored neid ümbritsevast keskkonnast, määrab nende suhtumise ja eelistused. Just seetõttu on oluline, et ka koolis räägitaks oluliselt rohkem erinevatest ametitest, oskustest ja kõigest sellest, mida on vaja teha, et saada kas elektroonikainseneriks, juuksuriks või disaineriks. Neid teadmisi ei omanda noor üldjuhul lihtsalt niisama ümbritsevast keskkonnast ega ka vanematelt, kui neist keegi ei ole just vastava valdkonnaga otsesemalt seotud. Ja kui palju on selliseid vanemaid, kes julgevad täna väita, et teavad, mida

tähendab näiteks mehhatrooniku või loogistikainseneri amet.

Lisaks karjääriõppele ja suvisele taskuraha teenimisele annab noorele reaalses töömaailmast aimu kindlasti ka praktika. Täna eeldatakse, et praktika käib kaasas ametiõppe ja praktiliste oskuste loomise ning süvendamisega. Tööandja jaoks on äärmiselt oluline, et koolist tulnud noorel oleks ka praktilisi oskusi ja julgust reaalses tööolukorras esmaseidki ülesandeid täita. Arvan, et lisaks kirjeldatud praktilisele tasuks ehk mõelda ka nn tööharjutusele või tööpraktikale gümnaasiumis – vähemalt 1-2 nädalat reaalse töö või ameti tunnetamist. Sellel oleks vähemalt kaks positiivset aspekti – noor saaks parema ettekujutuse töömaailmas toimuvast ning teiseks, enne õpingute jätkamist veidigi aimu, kas ettekujutus tulevases elukutses vastab tegelikkusele. See aitaks vältida juhuslikke erialavalikuid, millest täna palju räägitakse.

Ülalkirjeldatud teemadega seoses osalesime hiljuti Riigikogu kultuurikomisjoni kokkukutsutud arutelul ning neid ettepanekuid ka esitlesime. Kusjuures oli sügav rõõm tõdeda, et sarnastel või toetataval seisukohtadel oli ka mitmed noorteorganisatsioonid.

MAIT PALTS
Peadirektor

▶ ETTEVÕTJA KÜSIB

Mis vahe on kirjalikul ja kirjalikku taasesitamist võimaldaval vormil?

ISTOCKPHOTO

KASUTA VÕIMALUST!
 Kaubanduskoja liikmetele on aastas **1 tund juriidilist konsultatsiooni tasuta.**
 Kasuta oma võimalust ja küsi meie juristide abil! Uuri lähemalt: www.koda.ee/oiguskonsultatsioonid

Esmalt tuleb märkida, et Eesti õigussüsteemis kehtib tehingu vormivabaduse põhimõte. See tähendab, et kui seadus ei sätesta tehingu jaoks kindlat vormi, on tehing kehtiv vormist sõltumata. Seega võib enamasti lepingu sõlmida ka suuliselt.

Teatud tehingute liigid nõuavad aga kas kirjalikku või kirjalikku taasesitamist võimaldavat vormi. Kirjaliku vorminõude puhul peavad tehingu teinud isikud dokumendi omakäeliselt allkirjastama. Tuleb arvestada, et skaneeritud või trükitud allkirja loetakse omakäelise allkirjaga võrdseks ainult juhul, kui see on tehingu osapoolte vahel tavaline praktika ning teine pool ei nõua omakäelist allkirja. Allkiri peab asetsema dokumendi lõpus.

Kirjaliku vormiga loetakse võrdseks ka elektrooniline vorm, kuid ainult siis, kui

see sisaldab osapoolte nimesid ning on digitaalselt allkirjastatud.

Kirjalikku taasesitamist võimaldava vorminõude puhul ei pea dokument olema omakäeliselt allkirjastatud, kuid peab sisaldama tehingu osapoolte nime. Selliseks vormiks loetakse näiteks e-kirja, faksi või ka mobiiltelefoninumit. Oluline on, et sellist infot saaks hiljem loetavalt esitada.

Oluline on arvestada, et juhul, kui seadusega nõutakse kindlat vormi, on selle järgimata jätmise korral tehing tühine. Samuti on tehing tühine, kui ei järgita poolte vahel kokku lepitud vormi. Kui seadus kohustab lepingu vormiks kirjaliku, on muudatuste tegemine kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis samuti tühine.

MARKO JAEGER

Jurist

▶ JURISTI TÖÖLAUALT

Kaubanduskoja ettepanek on jõudmas välismaalaste seadusesse

Siseministerium on välja töötanud välismaalaste seaduse muutmise eelnõu, millega soovitakse luua soodsamad tingimused Eestisse elama asumiseks nendele välismaalastele, kes toovad lisandväärtust ning panustavad Eesti ühiskonna arengusse. Muu hulgas on seadusesse jõudmas ka Kaubanduskoja ettepanek võimaldada suurinvestoritel senisest lihtsamalt elamisluba saada.

Mitmed Euroopa Liidu riigid on kehtestanud eraldi elamisloa nendele kolmanda riigi kodanikele, kes on investeerinud teatud määral rahalisi või mitterahalisi vahendeid sellesse riiki. Elamisloa pakumine välisinvesteeringute meelitamiseks on muutunud eriti aktuaalseks just pärast majanduskriisi. Prantsusmaal, Suurbritannias, Saksamaal, Iirimaa, Lätis, Portugalis ja Ungaris saavad välisinvestorid taotleda elamisloa, kui nad teevad investeeringud kas ettevõttesse, kinnisvarasse või riigi võlakirjadesse.

ELAMISLUBA SUURINVESTORILE

Kaubanduskoda on teinud siseministeriumile ettepaneku, et ka Eestis oleks suurinvestoril võimalik taotleda elamisluba lihtsustatud korras. See ettepanek on peagi jõudmas seadusesse. Nimelt luuakse eelnõuga välismaalaste seadusesse uus elamisloa liik – tähtajaline elamisluba ettevõtluks investorile. Meetme eesmärk on soodustada investorite elama asumist Eestisse ja nende

poolt selliste investeeringute tegemist äritegevusse Eestis, mis on avalikes huvides ja aitab oluliselt kaasa Eesti majanduse arengule.

Investoriks välismaalaste seaduse tähenduses loetakse välismaalast, kes on teinud vähemalt ühe miljoni euro suuruse otseinvesteeringu Eesti äriregistrisse kantud äriühingusse või investeeringu Finantsinspektsioonis registreeritud ja Eesti äriregistrisse kantud investeerimisfondi. Lisaks on eelnõus täpsustatud, et miljoni euro suurune investeering peab olema püsiv elamisloa kehtivusaja jooksul. See tähendab, et investeering ei või väheneda alla miljoni euro ning seda raha ei või äriühingust või investeerimisfondist välja võtta.

Paljudes riikides, mis konkureerivad Eestiga investorite pärast, on investeeringu nõue oluliselt alla ühe miljoni euro. Näiteks Saksamaal ja Ungaris on miinimummääraks 250 000 eurot, Kreekas 300 000 eurot, Bulgaarias ja Portugalis 500 000 eurot. Kaubanduskoda on teinud siseministeriumile ettepaneku, et Eestis võiks suurinvestoriks

lugeda ka välismaalast, kes on investeerinud Eestisse vähemalt pool miljonit eurot.

Leiame, et kui välismaalane investeerib Eestisse vähemalt pool miljonit eurot, siis selline investeering aitab ka oluliselt kaasa Eesti majanduse arengule ja töökohtade loomisele. Väiksema investeerimise nõude eelis seisneb selles, et see võimaldab tuua Eestisse rohkem välisinvestoreid ja seega eelduslikult ka rohkem investeeringuid. Samas ei suurenda poole miljoni euro suurune investeerimise nõue elamisloa väärkasutamise riski, sest mitmed välismaalaste seadusesse lisatavad normid (nt välismaalane peab tõendama investeeringu rahaliste allikate või oma partnerite usaldusväärsust) tagama, et elamisluba suurinvestorile omab ainult usaldusväärne välismaalane.

ELAMISLUBA RENDITÖÖTAJALE

Praegu puudub seaduses eriregulatsioon selleks, et tööandjatel oleks võimalus värvata välismaalasi värbamisprotsessi lihtsustavate teenuste kaudu, mida pakuvad persona-

ISTOCKPHOTO

OLULISEMAD MUUDATUSED:

- » Luuakse elamisloa taotlemise alus ja tingimused suurinvestoritele.
- » Eelnõuga antakse välismaalasele võimalus töötada Eestis renditöötajana.

► **Leiame, et kui välismaalane investeerib Eestisse vähemalt pool miljonit eurot, siis selline investeering aitab ka oluliselt kaasa Eesti majanduse arengule ja töökohtade loomisele.**

lirendiettevõtteid. Lisaks esineb parktikas olukordi, kus ettevõttel on vaja värvata tippspetsialist, kuid samal ajal ei vasta ettevõtte veel tippspetsialisti tööle võtmiseks seadusega sätestatud nõuetele või soovivad nad välismaalaste värbamisprotsessi lihtsustamiseks ja kiirendamiseks kasutada personalirendiettevõtte pakutavaid teenuseid.

Eelnõuga luuakse välismaalastele võimalus töötada Eestis renditöötajana. Renditöö võib registreerida lühiajalise töötamisena või anda välismaalasele elamisloa töötamiseks renditöötajana juhul, kui tööandja

tegutseb renditöö vahendajana ning tööandjal on deposiidis vahendid vähemalt kümne protsendi ulatuses töötasufondist, mis tagaks renditööga seotud nõuete ja kohustuste katmise.

TÖÖTASU MAKSMISE KOHUSTUS

Eelnõuga tehakse välismaalaste seadusesse veel hulgaliselt muudatusi, mis lahendavad praktikas esile kerkinud probleeme või teevad elamisloa taotlemise lihtsamaks. Näiteks lisatakse seadusesse säte, mis täpsustab, millistel juhtudel ei pea tööandja järgima seaduses sätestatud välismaalasele makstava tasu (vähemalt 1,24-kordne Eesti keskmine palk) nõuet. Tööandja ei ole kohustatud järgima töötasu nõuet, kui välismaalane viibib põhipuhkusel või töölepingu seaduses ettenähtud lisapuhkusel, välismaalane on ajutiselt töövõimetu ravikindlustuse seaduse tähenduses, osaleb

streigis või viibib välisriigi relvajõududes ajateenistuses või osaleb õppekogunemisel.

Eelnõuga täpsustatakse ka Töötukassa loa nõude regulatsiooni. Elamisloa võib anda välismaalasele töötamiseks tööandja juures töökohal, mille täitmiseks välismaalasega on Töötukassa andnud loa. Selles sättes võib jääda ebaselgeks, kas Töötukassa luba antakse töökoha täitmiseks konkreetse isikuga ning kas Töötukassa ülesandeks on loamenetluses hinnata Eestisse tööle saabuvat välismaalase isikut (nt välismaalase haridust, kutseoskusi, kvalifikatsiooni). Õiguselguse huvides täpsustatakse, et Töötukassa luba ei ole seotud välismaalase isikuga ning see antakse ühe või mitme töökoha täitmiseks välismaalastega.

Välismaalaste seadusest kaotatakse ka erisused, millega nõutakse teise tööandja juurde tööle asumisel Töötukassa luba või seaduses sätestatud määras töötasu maksmist. Eelnõu kohaselt võib välismaalane, kes on saanud elamisloa töötamiseks, töötada sama ajal mitme tööandja juures, järgides töötamiseks antud elamisloas kindlaks määratud tingimusi.

Välismaalaste seaduse muudatused plaanitakse jõustada 2015. aasta algusest. Kavandatavad muudatused ei puuduta Euroopa Liidu liikmesriikide, Norra, Liechtensteini, Islandi ja Šveitsi kodanike Eestisse saabumist ja siin viibimist, seda reguleerib Euroopa Liidu kodaniku seadus.

► *Välismaalaste seaduse eelnõu ja seletuskirjaga saab lähemalt tutvuda Kaubanduskoja kodulehel www.koda.ee.*

MARKO UDRAS

Politiikakujundamise ja õigusosakonna juhataja kt

▶ JURISTI TÖÖLAUALT

Autoriõiguse seaduse eelnõu soodustab teaduspõhist ettevõtlust

ISTOCKPHOTO

2012. aasta kevadel moodustati justiitsministeeriumi eestvedamisel töögrupp, mille eesmärk on korradada intellektuaalomandi õigusakte ning muuta seadusandlus paremaks. Täna on töögrupp välja töötanud autoriõiguseid reguleeriva seaduse eelnõu, mis sisaldab ettevõtete jaoks mitmeid olulisi muudatusi. Tegemist on eelnõu esimese tööversiooniga, millal seadus vastu võetakse, pole hetkel teada.

TÖÖANDJA VÕIB TEHA TEOSE MUUDATUSI

Peamine sisuline muudatus on, et tulevikus võib tööandja tööülesannete täitmise käigus loodud teost (nt tarkvara) hiljem edasi töödelda (nt tarkvara edasi arendada) ilma, et peaks muretsema, et töötaja seda keelaks. Nimelt, kui hetkel on õigus teost muuta nii autori isiklik õigus (mis on autorist lahutamatu) kui ka varaline õigus (mis läheb tööandjale üle), siis eelnõuga nähakse ette, et tulevikus hakkab muutmisõigus olema ainult autori varaline õigus – seega kuulub tööandjale. Muutmisõigus on teadus ja tehnoloogiapõhises ettevõtluses kesksel kohal. Antud muudatus kahandab tööandja riski, et töötaja esitab tema suhtes nõude seoses teose puutumatuse rikkumisega. Seega soodustab teaduspõhist ettevõtluskeskkonda ja annab tööandjale kindlust.

ISIKLIKKE ÕIGUSEID ON VÕIMALIK LOOVUTADA

Autoriõigused jagunevad isiklikeks ja varalisteks õigusteks. Autori isiklikud õigused on autori isikust lahutamatud ning ei ole üleantavad. Isiklikeks õigusteks on näiteks õigus autorsusele, autorinimele, teose avalikustamisele ja täiendamisele.

Autori varalisi õigusi saab üle anda üksikute õigustena või õiguste kogumina ja seda nii tasuta eest kui ka tasuta. Töösuhetes lähevad varalised õigused teose kasutamiseks tööülesannetega ette

nähtud eesmärgil ja piirides üle tööandjale. Autori varalised õigused on näiteks õigus teostest koopiasid teha, õigus teost koopiaid levitada, õigus teost töödelda.

Eelnõu kohaselt on autoril tulevikus võimalik anda nõusolek, et ta loobub oma isiklike õiguste teostamisest. Selline nõusolek ei ole eelnõu kohaselt tagasivõetav. Sisuliselt tähendab see, et kui töötaja annab tööandjale nõusoleku, et ei teosta oma isiklike õigusi, siis ta ei saa seda nõusolekut hiljem tagasi võtta. Muudatus lahendab hetkel kehtiva regulatsiooni kitsaskohad. Nimelt, täna on võimalik töötajal anda tööandjale ainulitsents, millega töötaja annab isiklike õiguste ainukasutusloa (ainulitsentsi) üle tööandjale, samal ajal kinnitades, et töötaja ei kasuta oma isiklike õiguseid ja välistades litsentsilepingute sõlmimise teiste isikutega. Probleem seisneb asjaolus, et mõlemal poolel on võimalik litsentsilepingu üles öelda. Seega võib töötaja näiteks tähtajatu litsentsilepingu ühe aastase etteatamisega üles öelda. Eelnõu kohaselt tulevikus nõusolekut enam tagasi võtta ei ole võimalik.

AUTORILEPING PEAB OLEMA KIRJALIKUS VORMIS

Autorilepinguga loovutab autor oma varalised õigused või annab loa nende õiguste kasutamiseks. Samal ajal saab teose kasutaja teatud õigused kas kogu nende õiguste kehtivuse ajaks või kokkulepitud kindlaks perioodiks. Teadus- ja tehnoloogiapõhises ettevõtluses on autorilepingutel oluline koht.

Üks muudatus, millega ettevõtjad peavad eelnõu jõustumisel arvestama on, et autorileping tuleb sõlmida kirjalikus vormis ehk pooled peavad selle allkirjastama omakäeliselt või digitaalselt. Seega ei tohi sõlmida autorilepingut näiteks e-posti teel. Kui vorminõuet pole täidetud, siis on leping tühine. Kuigi ka kehtiva seaduse kohaselt peab autorileping olema sõlmi-

tud kirjalikus vormis, siis vorminõude järgimata jätmine ei too täna automaatselt kaasa lepingu tühisust, mistõttu juhime ettevõtjate tähelepanu, et autorilepingud oleksid sõlmitud kirjalikult.

AVALIK MUUSIKA MÄNGIMINE

Eelnõu soosib ka teenindavas sektoris tegutsevaid ettevõtjaid, kes mängivad avalikult muusikat. Toitlustus- ja kaubandusettevõtted, hotellid ja teised ettevõtted, kes mängivad avalikult muusikat, peavad arvestama, et iga muusikapala on käsitletav teosena, millele tekib autoriõigus. Hetkel peab ettevõtte, kes soovib mängida avalikult muusikat, sõlmima lepingu Eesti Autorite Ühingu, kes esindab autorite õigusi. Samuti peab ettevõtte sõlmima lepingu ka Esitajate Liiduga või Fonogrammitootjate Ühingu. Lepingute sõlmimise nõrgaks küljeks on see, et organisatsioonid saavad esindada ainult nende autorite, esitajate ja fonogrammitootjate õiguseid, kes on ja selleks soovi avaldanud. Sellest tulenevalt ei taga antud

OLULISEMAD MUUDATUSED:

- » Eelnõu kohaselt kuulub teose muutmisõigus tööandjale.
- » Töötajal on võimalik tagasivõetamatult loobuda isiklike õiguste kasutamisest.
- » Autorileping peab olema sõlmitud kirjalikult.
- » Avalikuks muusika mängimiseks peab ettevõtte sõlmima ainult ühe lepingu.
- » Tühja kasseti tasu hakatakse finantseerima riigieelarvest.

lepingute sõlmimine ettevõttele piisavat kindlust.

Tulevikus ettevõtted selle pärast enam muretsema ei pea, sest eelnõu näeb ette ka laiendatud kollektiivse esindusõiguse. Laiendatud esindusõigus võimaldab organisatsioonil, kes esindab valdavat enamust sama kategooria õiguste omajaid,

► **Antud muudatus kahandab tööandja riski, et töötaja esitab tema suhtes nõude seoses teose puutumatusse rikkumisega.**

esindada ka neid, kes organisatsiooniga liitunud ei ole. Seega piisab tulevikus vaid ühest lepingust. Kaubanduskoda toetab antud muudatust, sest meie hinnangul oleks liigselt koormav kohustada ettevõ-

tet, avalikult muusikat esitavat ettevõtjat kontrollima, milliste autorite, esitajate ja fonogrammitootjate õigusi kollektiivse esindamise organisatsioon teostab ja milliste mitte.

TÜHJA KASSETI TASU HAKATAKSE HÜVITAMA RIIGIEELARVEST

Tühja kasseti tasu on hüvitis, mida kogutakse autoritele, esitajatele ja fonogrammitootjatele selle eest, et inimestel on võimalik teosest enda tarbeks koopiaid teha. Näiteks on raadio vahendusel võimalik salvestada muusikat, televiisori vahendusel saateid ning filme. Samuti võib paljundada CD-plaate isiklikuks kasutamiseks ning salvestada seda arvutisse või näiteks MP3-mängijasse. Hetkel peavad tühja kasseti tasu maksma salvestusseadmete ja salvestuskandjate tootja, importija ja müüja. Kaubanduskoda tegi juba 2011. aastal ettepaneku hüvitada tühja kasseti

tasu riigieelarvest. Meil on hea meel teatada, et meie ettepanekuga on arvestatud, sest eelnõu näeb ette, et tulevikus hakatakse hüvitist maksma riigieelarvest.

► *Autoriõiguse seaduse eelnõu ja seletuskirjaga on võimalik tutvuda Kaubanduskoda kodulehel www.koda.ee.*

SIMOONA HION
Jurist

KAUBANDUSKOJA TEENUSED

Ettevõtjate kohtumispaik

PICASA

Kaubanduskoja liikmeiritused on lisaväärtus kõigile Kaubanduskoja liikmetele, mis on oma olemuselt meelelahutuslikud, kuid kannavad endas edasi Kaubanduskoja ühte eesmärkidest – olla ettevõtjate kohtumispaik. See sõnapaar kannab ilmekalt edasi seda olemust, mida kujutavad endast kõik meie liikmeiritused. Nendel ettevõtmistel kogunevad liikmed saavad vabamas õhkkonnas suhelda, uusi tutvusi luua ning miks mitte ka vana või tulevast koostööpartnerit või klienti kohata.

Mainitud ürituste seas on traditsioonilised üritused nagu näiteks igakevadine Kaubanduskoja Kevadball, mis on viimastel aastatel toimunud restoranis Gloria. Oma olemuselt kõige pidulikum üritus on oma kohaks valinud restorani Gloria tema ajaloo, soliiduse ning loomulikult iga sellise restorani juurde kuuluva maitsva söögilaua tõttu. Alati on suussulavate hõrgutiste ning maitsvate jookide kõrvale pakutud ka muusikalisi etteasteid – esinema on kutsutud antud hetkel kõige kuumemad esinejad, kelle rütmide saatel tantsida saab. Lisaks pakutakse palju muud ning vahvat, mis ühe lõbusa balliga kaasas käib. Sel aastal toimus Kevadball 12. aprillil ning Uku Suviste&Kristjan Kasearu koos bändiga löid väga mõnusa atmosfääri, mida toetasid kenasti Gloria peremehe Dimitri Demjanovi meeskonna hõrgutised.

Kaubanduskoja üritused on alati väga rahvarohked ning on hea olla nii osalejana kui ka erinevate ürituste toetajana sellega kaasas. Ettevõtjatega vabas õhustikus suhtlemine loob hea eelduse ka hilisemaks äritegevuseks.

Riho Vaher
Stillabunt OÜ juhataja

Kui Kaubanduskoja Kevadball on olnud pigem pidulik üritus väiksematele seltskondadele, siis iga aasta augusti viimasel laupäeval toimuv Ärihooaja Avamine on kogu perele mõeldud päev. Aastate jooksul on see vabas õhus toimuv üritus leidnud aset erinevates kohtades, eelmisel aastal Botaanikaaias, enne seda Lennusadamas jne. Kaubanduskojal on hea meel tõdeda, et just sel päeval on väga palju liikmed leidnud oma tee sellele üritusele, kus üheskoos meeldivas seltskonnas avatakse uus ning edukas ärihooaeg. Ärihooaja avamine pakub palju tegevust kõigile – nii suurtele kui väikestele. Kaubanduskoda saadab paar nädalat enne ürituse toimumist kõigile liikmesettevõtete juhtidele kutsed, mida juht võib enda ettevõtte sees edasi anda – ettevõtte töötaja on ka liige. Sel aastal avame ühiselt uue Ärihooaja 30. augustil Eesti Vabaõhumuuseumis Rocca al Mares.

Kuid Kaubanduskoja mõtleb natuke sportlikumalt ka – aastaid oleme korraldanud tennisehuviliste liikmete seas ülipopulaarset Tenniseturniiri. Turniir on mõeldud kõigile liikmesettevõtete töötajatele, kes on tennisega rohkem sinapeal. Iga suve algul Pärnus toimuv sportlik üritus on see koht, kus tenniseharrastajatest ettevõtjad saavad kokku, et üks mõnus igamehe paarismängu põhimõttel võistlus pidada. Paarid loositakse kohapeal, eelnevalt on tehtud tugevusgrupid ning kohapeal loositakse selleks päevaks paarilised. Sel aastal toimub Koja Tenniseturniir juba 31. mail Pärnus.

Esimest korda korraldab Kaubanduskoda 12. juunil koostöös Suuresta Golfiga uue liikmeirituse – Kaubanduskoja Golfturniiri. Kui Tenniseturniir on mõeldud pigem inimestele, kes on varem tennis mänginud, siis Golfturniir on ettevõtete võistkondadele, kus peab olema vaid üks-kaks green cardiga mängijat. Osalevad võistkonnad

KRISTJAN SUJOND

peavad koosnema 3-5 mängijast ning täpsemad osalemitingimused leiata Kaubanduskoja kodulehelt www.koda.ee/golf.

Kõik üritused on loomulikult võimalikult tänu headele toetajatele, kelle jaoks on Kaubanduskoja liikmeiritused üheks heaks võimaluseks teha ennast nähtavaks 3200 ettevõtte seas. Toetajad toome ära kõigis ürituste reklaamid, samuti on neil võimalik esitleda oma tooteid ja/või teenuseid vastavatel üritustel. Kuigi Kaubanduskoja liikmed esindavad küll äri sektorit, on nad inimestena ka eratarbijad, mistõttu on Kaubanduskoja üritustel kaasalöömine eriti hea võimalus oma ettevõtte tuntuse suurendamiseks.

Ootame kõiki Kaubanduskoja liikmeid liikmeiritustest aktiivselt osa võtma – olgu siis osaleja või toetajana.

► *Kui sinu ettevõtte soovib kaasa lüüa Kaubanduskoja ürituste toetamisel, võta ühendust: **Priit Raamat / priit.raamat@koda.ee / 604 0087***

PRIIT RAAMAT
Projektijuht

network

enterprise europe

EKSPORTIVATEL ETTEVÖTETEL TASUB PAKUTAVAD MAKSETINGIMUSED ÜLE VAADATA

ISTOCKPHOTO

KAS KINDLUSTAMINE ON KALLIS?

Meie ettevõtjad on üsna teadlikud, et hooned ja seadmed on mõistlik erinevate kahjude vastu kindlustada. Seevastu ostjatele laekumata arved, mis on sageli ettevõtte kõige kallim vara, ei ole üldjuhul kindlustatud. Lootusetute võlgade mahakandmisi ja pankrotte esineb samas iga päev.

Ostja makseriskide kindlustamine maksab käibest kõigest protsendi murdosa. Näiteks maksaks 50 000eurose tehingu kindlustamine Euroopas asuva ettevõttega ligikaudu alates 0,3% käibest ehk 150 eurot. Mida väiksemad on ettevõtte müügitingimused, seda väiksem on tahtmine täiendavat kulutust teha. Samal ajal on ka palju raskem tagasi teenida ootamatult maksmata jäänud arvetest tulenevat kahju. Toodud näite puhul tähendaks 50 000eurone kahju 10% müügitingimuste juures ettevõtte vajadust leida kohe vähemalt 500 000 euro väärtuses uusi müügitingimusi, et säilitada oma finantspositsioon. Kindlasti pole see kerge ülesanne.

Kuigi krediitkindlustuse eest tuleb raha maksta, võimaldab teenus ettevõtte ressursse paremini kasutada. Ostjate taustakontrolli teeb ära professionaalne partner, kes võtab oma hinnangu eest ka vastutuse ning ettevõtte võib keskenduda oma põhitegevusele. Kuigi vahel arvatakse, et riigiettevõtete teenused on kallimad või paindumatumad, krediitkindlustuses see kindlasti nii ei ole – oleme igati avatud ja meie klientide rahulolu on kõrge.

► [Vaata lähemalt
www.krediitkindlustus.ee](http://www.krediitkindlustus.ee)

Tänases majandusolukorras dikteerivad tehingute tingimusi peamiselt ostjad ning konkurentsis püsimiseks peavad ettevõtjad olema paindlikud maksetähtaegade võimaldamisel. Uuringud Euroopa ettevõtete hulgas näitavad, et 80-90% ettevõtetest annavad oma klientidele arvete maksmiseks aega.

Uurimaks, kuidas ja mis ulatuses pakuvad Eesti eksportivad ettevõtted oma äripartnerite krediititingimusi, viis Faktum Ariko KredEx Krediitkindlustuse tellimisel eksportivate ettevõtete seas läbi vastava uuringu.

Uuringu tulemused näitasid, et ligi pooled küsitletud eksportivatest ettevõtetest soovivad oma klientidelt üldjuhul ettemaksu. 47% vastanute aastakäibest moodustab krediititingimustel müük alla 10% ja kõigest 21% vastanute aastakäibest moodustab krediititingimustel müük üle 90%.

Maksetingimuste põhjal on meie eksportijatel seega üpris raske konkurentsis püsida. Riikides, kus ollakse keskmiselt harjunud ettevõtete omavaheliste arvelduste puhul lähtuma tähtaegadest 50-60 päeva (näiteks Hispaania, Itaalia jne), ei pruugi ettemaksu nõudmine olla ärisuhte alustamiseks just kõige kindlam viis.

Miks meie ettevõtteid ei kasuta krediititingimustel müüki aktiivsemalt? Peamine põhjus on loomulikult kartus, et maksed jäävad venima või üldse laekumata. Ette-

võttel on sageli raske saada taustainfot oma partneri kohta ja isegi kui seda hangitakse, võib kliendi finantsolukord kiiresti muutuda. Keegi ei ole huvitatud hiljem võlgnike tagaajamisest või mõnes pankrotiprotsessis osalemisest kusagil välisriigis. Kuid sageli on põhjuseks ka teadmatus, et taoliselt ostjate makseriske on võimalik üpris kerge vaevaga kindlustada. Eestis pakub sellist teenust juba viis aastat riiklik kindlustuselts, mille tegevusmahud on pidevalt kasvanud.

MIKS ON VAJA KINDLUSTADA?

Eksportivate ettevõtetele on võrreldes kohalike ettevõtete tunduvalt raskem hinnata võimalikke majanduslikke ja poliitilisi riske. Välisriigi ettevõtlikliima ja seadusandlus erinevad Eesti omast, samuti on raskem saada andmeid klientide finants- ja maksekäitumise kohta.

Müüja antud maksetähtaeg on ostja jaoks üks odavamaid finantseerimisallikaid ja loomulikult kasutatakse seda, mõnikord ka üle oma võimete. Seetõttu peab ostjatele maksetähtaja võimaldamine olema läbimõeldud tegevus, oluline on teha seda süsteemselt. Maandamata krediitiriskid kujutavad endast ohtu ettevõtte finantspositsioonile, sest võtmekliendi, kasvõi ajutised makseraskused, võivad tuua kaasa likviidsusprobleeme ja raskusi maksekohustuste täitmisel oma töötajate, tarnijate, maksuametite, pankade jne ees.

MEELIS TAMBLA
AS KredEx Krediitkindlustuse
juhatuse esimees

Riigihanketeated

TEKSTIIL, RÕVAESEMED

Soomes ostetakse särke (30 000 tk).

Tähtaeg 23.06.2014. Kood 173

TEENUSED

Soomes hangitakse suulise tõlke teenuseid.

Tähtaeg 10.06.2014. Kood 174

Soomes tellitakse hüdrograafiline uurimistöö. Pakkumiste esitamine inglise keeles.

Tähtaeg 10.06.2014. Kood 175

MEDITSIINISEADMED, RAVIMID

Soomes hangitakse meditsiiniseadmeid, farmaatsiatooteid ja isikuhool-dustooteid.

Tähtaeg 17.06. Kood 176

Soomes hangitakse laboriseade (*HPLC-massaspektrometri*).

Pakkumiste esitamine inglise ja soome keeles.

Tähtaeg 13.06.2014. Kood 177

MASINAD, SEADMED, JM TOOTED

Eestis hangitakse spektroskoopiline reflektomeeter õhukeste kilede analüüsimiseks.

Tähtaeg 18.06.2014. Kood 178

Soomes hangitakse käsitööriistu.

Tähtaeg 19.06.2014. Kood 179

Soomes hangitakse pesumajades kasutatavaid pesumasinaid, kuivpuhastusmasinaid ja kuivateid.

Tähtaeg 16.06.2014. Kood 180

Hangitakse mootoriosasid (DAF-tüüpi sõidukite varuosad).

Tähtaeg 17.06.2014. Kood 181

Eestis hangitakse liikluse seireseadmeid (perioodilised loenduspunktid). **Tähtaeg 11.06.2014. Kood 182**

Eestis ostetakse päästeteenistuse redelautod ja nende varuosad ning tellitakse nende hooldus- ja remonttöid.

Tähtaeg 09.06.2014. Kood 183

>>>

VÕTA ÜHENDUST

Lea Aasamaa

Tel: 604 0083

E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Kutsume tutvuma

- » uuendatud riigihangete taustainfoga 21 riigist, tänaseks võite ülevaate leida kokku 35 riigi kohta. Info koostati koostöös Eesti saatkondadega välisriikides;
- » uuendatud viited kaitsehangete valdkonnas orienteerumiseks (NATO agentuurid ja Euroopa Kaitseagentuur);
- » kutsume proovima kolmekuulist tasuta automaatset infoteenust ELi ja huvipakkuvate liikmesriikide hangetega kursis olemiseks.

Lisainfo: Lea Aasamaa,

e-post: lea.aasamaa@koda.ee

Vaata lähemalt www.koda.ee/riigihanked-5

EURO MINE EXPO 2014: RAHVUSVAHELINE MÄETÖÖSTUSE MESS JA KONTAKTKOHTUMISED

11.-12. juunil Skellefteås Rootsis

Euro Mine Expo 2014

rahvusvaheline mess, konverents ja kontaktkohtumised on mõeldud kõigile mäetööstusega seotud tööstustele, tarnijatele ja teenusepakkujatele, kes on huvitatud uute koostööpartnerite leidmisest. Igal aastal jõudsalt kasvanud Euro Mine Expo messile lisandus ka sel aastal uus messihall, et rahuldada erinevate osalejate elavat nõudlust.

Kaasatud valdkonnad: raud, teras, terastööd, metallid, sulamid, mäetehnoloogiad, reostuse avastamine/mõõtmine, tööstuskemikaalid, tööstuslik mõõtmine ja seireseadmed, tõstukid, kraanad ja konveierid, kaevandamismasinad, nõustamisteenused jms.

Osalustasu: messi stendistile ja konverentsist osavõtjatele tasuta, tavakülastajale 250 SEK (+km).

ISTOCKPHOTO

Messi ametlik koduleht www.euromineexpo.com, kontaktkohtumiste kodulehe info avaldame lähiajal.

Registreerimise tähtaeg 2. juuni 2014

Kaubanduskoja kontakt:

Lea Aasamaa, e-post: lea@koda.ee

KONTAKTKOHTUMISED HIINA TEHNOLOOGIAETTEVÖTETEGA

12.-13. juuni Brüsselis, 16.-17. juunil Prahast, 18.-19. juunil Hamburgis

Enterprise Europe Network'i partnerid Hiinast Chengdust kutsuvad Euroopa ettevõtjaid kontaktkohtumiste üritusele 60 Hiina tehnoloogiavaldkonna ettevõtetega.

Ettevõtete tegevusvaldkonnad:

- lennundus,
- IKT,
- energiasääst,
- kaasaegne põllumajandus,
- bioteadused,
- täppisinstrumentide sektorid.

Kuna Hiina ettevõtted teevad peatuse 3 linnas, siis on Euroopa Liidu ettevõtjatel võimalik valida endale kõige sobivam kohtumispaik.

Kohtumisele on oodatud ettevõtteid, kes soovivad leida kommertskoostööd, teaduskoostööd ja tehnoloogiaalast

koostööd. Juunikused kontaktkohtumised on eelürituseks oktoobris 2014 Chengdus Hiinas toimuvale suuremale mess-foorumile EU-CHINA Business and Technology Fair IX.

Lisainfo kontaktkohtumiste üritusele registreerimiseks: www.b2match.eu/eu-china-cooperation-fair2014

Kontaktkohtumisele registreerimine kuni 9. juunini 2014

Kaubanduskoja kodulehelt www.koda.ee/valisvisiidid/ leiata ning Hiina ettevõtete profiilid jm lisainfo.

▶ **Lisainfo**
Lea Aasamaa,
E-post: lea@koda.ee

EUROOPA ETTEVÖTJATE VISIIT PANAMASSE JA ARGENTINASSE

11.-13. juuni 2014

Euroopa Komisjoni asepresident **Antonio Tajani** kutsub Euroopa ettevõtjaid osalema 11.-13. juunil toimuvale **ärivisiidil Panamasse ja Argentinasse**. Viisi eesmärk on suurendada nende kahe piirkonnaga tööstusalast koostööd.

Valdkondlikud märksõnad Panamas: infrastruktuur, ehitus, tehnoloogia, standardite harmoniseerimine.

Valdkondlikud märksõnad Argentinasse: tööstuslik koostöö, turism, kosmos.

Visiidi lisainfo avaldatakse lähiajal.

WIKICOMMONS

▶ **Lisainfo ja registreerimine:**
Lea Aasamaa,
E-post: lea@koda.ee

Riigihanketeated

>>>

EHITUS, SEONDUVAD TOOTED
Soomes hangitakse vesivarustus- ja kanalisatsioonitöid ja drenaažipaigaldustöid.

Tähtaeg 02.07.2014. Kood 184

Soomes hangitakse ehitusnõustamisteenuseid.

Tähtaeg 23.06.2014. Kood 185

Soomes hangitakse ventilatsiooni- ja kliimaseadmeid ja paigaldustöid.

Tähtaeg 02.07.2014. Kood 186

Soomes hangitakse arvutivõrkude teenuseid (*kaupungin tietoliikenneyhteydet*).

Tähtaeg 10.06.2014. Kood 187

Soomes hangitakse ravimi pakkekotte.

Tähtaeg 13.06.2014. Kood 188

Soomes hangitakse hooldustöid (metallitöid, aerosoolvärvimine).

Tähtaeg 16.06.2014. Kood 189

Eestis hangitakse tänavavalgusteid.

Tähtaeg 05.06.2014. Kood 190

Eestis hangitakse õppehoonete ruumide puhastus-, koristus- ja erikoristustöid.

Tähtaeg 10.06.2014. Kood 191

Eestis hangitakse erikooli tarbeks ehitustöid.

Tähtaeg 04.06.2014. Kood 192

VÕTA ÜHENDUST

▶ **Lea Aasamaa**
Tel: 604 0083
E-post: lea.aasamaa@koda.ee

Koostööpakkumised

Rootsi luksusliku voodipesu tootmisega tegelev ettevõtte otsib pitsitootjaid nii vastavalt näidistele kui ka eritellimustöödeks, materjal 100% linast või puuvillast. **Kood: 20130409003**

Rootsi ettevõtte tegeleb mööbli- ja interjööriahenduste arendamisega ja pakub alltoövõttu terase- ja metallkonstruktsioonide tootmiseks (mööbli osad, nt terasest riulid, vardad, riidekapid). **Kood: BRSE20140319001**

Rootsi ehitusvaldkonna ohutusega tegelev ettevõtte otsib metallitöötlemisega tegelevat ettevõtet roostevabast terasest akna tõstemehhanismi tootmiseks. **Kood: BRSE20140404001**

Sloveenia täispuidust mööbli jm toodete disaini ja toomisega tegelev ettevõtte otsib investorit või partnerit ühisettevõtluks. **Kood: 20121210030 BR**

Suurbritannia trükkimise ja disainiga tegelev ettevõtte otsib graafika, veebi, sisekujunduse ning trükiteenuste osutajad ELi riikidest. **Kood: 20130531046 BR**

Tšehhi tehnoloogiaalase nõustamisega tegelev ettevõtte pakub oma teenuseid eelkõige energiavaldkonnas tegutsevatele ettevõtetele Tšehhi turule sisenemiseks. **Kood: 20130531040 BR**

Armeenia toiduainete (nt krõpsud, külmutatud vasikajalad jne) turustamise- ja edasimüüjiga tegelev ettevõtte pakub vahendamisteenuseid. **Kood: 20130208031**

Makedoonia kõrgekvaliteedilise mee toomisega tegelev ettevõtte otsib esindajaid ja edasimüüjaid ELi riikides. **Kood: 20130326031**

Makedoonia plastist toodete tootmise ja projekteerimisega tegelev ettevõtte otsib koostööpartnereid, edasimüüjaid ja esindajaid (aianduskeskused ja majapidamistarvete poed). **Kood: 20130219033**

Makedoonia kõrgekvaliteedilise papi ja ökopaberist poekottide tootja otsib edasimüüjaid ja esindajaid Euroopa riikides. **Kood: 20121005025**

Saksmaa plastitöötlemisega tegelev ettevõtte otsib allhankes partnerit, kes suudab pakkuda peenestatud ja korduvalt kasutatud PP-plastiku jäätmeid. **Kood: BRDE20140404001**

Itaalia luksusliku mööbli tootja pakub alltoövõttu interjööriidainsi ja mööblitootmise ettevõtetele ning otsib edasimüüjaid ja esindajaid, on samuti huvitatud ühisettevõtluks. **Kood: BOIT20140219002**

Suurbritannia nutitelefonide rakendustele spetsialiseerunud ettevõtte otsib ühisettevõtluks mängude tootjaid ja -jaemüüjaid. **Kood: 20130204041 BR**

Suurbritannia piimatoodete edasimüüja otsib uuenduslikke ja kõrgekvaliteedilisi piima või laktoosivabade jookide või alternatiivtoodete tootjaid. **Kood: BRUK20140325002**

KOOSTÖÖPAKKUMISTE
KONTAKTIDE INFO:

Aleksandra Kriventsova

Tel: 604 0082

E-post: Aleksandra.Kriventsova@koda.ee

REW ISTANBUL 2014: TAASKASUTUSE JA KESKKONNATEHNOLOOGIATE MESS NING KONTAKTKOHTUMISED

13. juunil Istanbulis Türgis

WIKICOMMONS

Kontaktkohtumiste üritus toimub 10. korda populaarse taaskasutuse, keskkonnatehnoloogiate ja jäätmekäitluse messi **REW Istanbul 2014** raames (12.-14. juuni). Tasuta kontaktkohtumise üritusele on oodatud ettevõtted, kes on huvitatud kommertskoostööst, tehnoloogiasirdest ja vastavatest koostöö- ja ühisprojektidest taastuenergia ja keskkonnatehnoloogia valdkonnas ELi toetatud teadus-arendustegevuse programmide raames.

Kaasatud valdkonnad:

Jäätmete põletamine, jäätmete energia integreeritud protsessid, keskkonnatehnoloogiad, jäätmetest energiaks ja teisteks ressursideks, vee puhastussüsteemid ja jäätmete kõrvaldamise süsteemid, vesi-, kanalisatsiooni- ja kemikaalide jt tahkete jäätmete puhastussüsteemid, biomass ja biokütused jms.

Kontaktkohtumistele registreerimine ja lisainfo:

www.een-b2b.org/REWistanbul2014

Registreerimise tähtaeg 6. juuni

Kaubanduskoja kontakt:

Lea Aasamaa, e-post: lea@koda.ee

▶ VASTUTUSTUNDLIK ETTEVÕTLUS

Võimalus õppida, kuidas olla oma inimestele veel parem tööandja

Küsimise eelmise aasta lõpus jätkusuutliku ettevõtluse indeksi koostamisel osalenud ettevõtete juhtidelt, millised on nende jaoks kõige olulisemad vastutus-tundliku äritegevuse-alased küsimused järgmise 5 aasta jooksul. Toetustegevuse, keskkonnasõbralike lahenduste otsimise ja teiste teemade ees toodi kõige enam välja töötajate ja töökeskkonnaga seotud vastutus-tundlikkust (70% vastanutest ütles nii).

Näib ju loomulik, et king just sealt pigistab: madala sündivuse ja hoogsa väljarände tõttu jääb töökäsi vähemaks; haridussüsteem võiks arvestada enam tööturu vajadustega ning ettevõtted sellesse oma praktilise panuse anda; noorte põlvkonnal on muutunud ootused töötamisele (paindlik töökorraldus, sage töökoha vahetamine). Laiemas mõttes kerkib siinjuures ka küsimus noorte, pikalt lapsehoolduspuhkusel olnud inimeste, eakama elanikkonna ja erivajadustega inimeste tööhõivest.

Selge see, et ettevõtjad mõistavad – edu sõltub väga otseselt oma töötajatest. Kas meil on piisavalt kvalifitseeritud töötajaid? Kas me suudame neisse panustada, ootustele vastata ja enda juures hoida?

Põhjamaade turu lähedus on meie majandusele oluline pluss. Samas peame võistleva soomlastega töökäte pärast, kes lisaks kõrgema palga maksmisele, on võtnud riiklikuks eesmärgiks olla 2020. aastaks Euroopa parim koht töötamiseks.

Päris kõva pähkkel meile pureda, või mis? Kuidas oleme selleks valmis nii riiklikul kui ka ettevõtete tasandil?

▶ Näib ju loomulik, et king just sealt pigistab: madala sündivuse ja hoogsa väljarände tõttu jääb töökäsi vähemaks.

TÖÖ- JA PEREELU TASAKAAL

Soome parima töökoha strateegia üheks nurgakiviks on tervisliku töökeskkonna ja töötajate heaolu tagamine. Teisisõnu – töötajate panus oma inimeste vaimsesse ja füüsilisse tervisesse, töötajate tegelikke

ISTOCKPHOTO

vajadusi arvestava töö- ja pereelu tasakaalu võimaldamine.

Nende samade küsimuste paremaks lahtimõtestamiseks oleme me Eesti ettevõtete jaoks pannud kokku **töö- ja pereelu tasakaalu teemalise jätkusuutliku töökeskkonna arenguprogrammi**. Kutsume ettevõtete juhte ja personalijuhte sellesse tasuta programmi osalema.

2014. aasta sügisel algav 18-kuuline arengupäevadest ja seminaridest koosnev programm annab ideid ja praktilisi näiteid ettevõtte töökeskkonna jätkusuutlikust juhtimisest läbi töö- ja pereelu edukama ühildamise. Läbiviijatena kaasame palju praktikuid erinevatest ettevõtetest. Jooksvalt töötab iga ettevõttega personaalselt mentor, et juba programmi jooksul ideid reaalselt rakendada.

Paindlik töökorraldus, perekeskne organisatsioon, mitmekesisuse juhtimine (soorollid, vanuselised, rahvuslised jt erinevused), noorte, eakate ja erivajadustega inimeste tööhõive, tervislik eluviis ja füü-

siline töökeskkond – need on peamised teemad, mida arenguprogrammi jooksul käsitleme.

Kuna arenguprogrammi elluviimist toetab Norra riik, siis on osalejatel võimalus tutvuda ka sealsete heade praktikatega programmi raames toimival õppereisil.

MIS ON SEIS ETTEVÕTETES?

Tallinna Tehnikaülikooli läbi viidud hiljutise uuringu põhjal ütles ülikooli psühholoogiaprofessor Mare Teichmann, et üks olulisi stressipõhjuseid on inimeste jaoks töökoormuse tõus ning sellest tulenevalt rikutud töö- ja pereelu tasakaal.

Selleks, et teada saada, milline on hetkeseis töö- ja pereelu ühildamise osas Eesti ettevõtetes, viisime ka ise aprillis-mais läbi ärisektori uuringu. Tahame teada, mis on täna peamised kitsaskohad ja probleemid? Millised töö- ja pereelu ühildamise meetmed on enam levinud? Kuidas erinevad töötajate ootused, töötajate nägemus ning tegelik praktika?

Tule ja kuula uuringutulemuste esitlust koos praktikute kommentaaridega. Osale arenguprogrammis. Võta mõlemat kui head võimalust õppida, kuidas olla oma inimestele veel parem tööandja.

▶ **Osale: Töö- ja pereelu tasakaalu uuringu tulemuste esitlus 28. mail kl 10.00-12.00 Radisson Blu Hotel Olümpias. Info ja registreerimine www.csr.ee/uuringu-esitlus**

Kandideeri: Töö- ja pereelu tasakaalu arenguprogrammi kandideerimine kuni 10. juunini. Täpne sisu ja kandideerimine: www.csr.ee/arenguprogramm

MARKO SILLER

Vastutustundliku Ettevõtluse Foorum

▶ EUROOPA UUDISED

Kas tööstuse tagasitoomine Euroopasse on võimalik?

Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee (EMSK) arvab, et on. Järgnevalt tutvustan mõningaid mõtteid EMSK omaalgatuslikust arvamusest „ELi tööstusharude tagasitoomine taasindustrialiseerimise raamistikus“, kus lahatakse tööstuse Euroopast lahkumise põhjuseid ja pakutakse vahendeid selle kursi muutmiseks.

Viimase kahekümne aasta jooksul on tööstuse roll Euroopa Liidu majanduses pidevalt kahanenud – põhjuseks äritegevuse ümberpaiknemine Aasia riikidesse. Seda protsessi, milleks on rikkuste ümberpaigutamine OECD riikidest suurtesse, suure elanike arvu ja keskmise sissetulekuga riikidesse, on suures osas juhtinud Hiina ja India, kuid mitte ainult. Tööstus (ja rikkuse loomine) on liikunud ka Brasiiliasse ja Lõuna-Aafrikasse. Maailma 20 suurimas tööstusriigis, sh USAs ja ELis (Saksamaa, Itaalia, Prantsusmaa, Ühendkuningriik, Hispaania ja Madalmaad), on 1990. aastast toimunud töötleva tööstuse väga suur allakäik. Näiteks on USAs alates 1987. aastast vähenenud erasektori tööhõive tootmissektoris 21%-lt vähem kui 11%-le. Ettevõtete Euroopast Aiasse ümberpaiknemise protsess jätkub. Ajavahemikul 2007–2009 paigutas ligi 40% rohkem kui 50 töötajaga ettevõtetest vähemalt osa oma tootmistevõime ümber, eelkõige siis, kui tegemist oli kõrge energiatarbimisega tootmisega. Selle liikumise tõttu on tööstuses kaotatud 20 aasta jooksul umbes kuus miljonit töökohta (alates 2008. aastast 3,5 miljonit). Tööstuse osakaal on Euroopa SKPs vähenenud mõne aastaga 20%-lt 15%-le.

MITTE AINULT ÜHESUUNALINE PROTSESS

Kuid see protsess ei ole ainult ühesuuna-

line. Viimased tööstussuundumused näitavad kolme aasta eest alanud ümberpaiknemisi Aasia riikidest peamiselt USAsse, mille põhjused on järgmised:

- tarneahela probleemid kättetoimetamisaja, maksumuse, riski ja klienditeeninduse valdkondades,
- tööjõukulud Hiinas on kasvanud aastas 18% võrra,
- transpordikulud kasvavad aastas umbes 10%,
- ka energiahinnad Hiinas kasvavad.

Seega viivad USA ettevõtted järjest rohkem tootmistevõime tagasi oma koduriiki. Hiina on aastaid kestnud palkade kiire kasvu ja mitmesuguste teiste tegurite tagajärjel kaotanud konkurentsieelise madalate kuludega tootmiskohana. Üks tegur, mis on soodustanud tagasiviimist, on olnud energiahindade vähenemine USAs. Hiinas on viimase aja suundumust mõjutanud lisaks juba nimetatud tööjõukulude ja energiahindade suurenemisele ka intellektuaalse omandi vargused ning kõiki kulusid ja riske arvestava ja arvatava kogukulude analüüsi laiem kasutamine. St nimetatule lisanduvad veel kulud, mis on seotud reisimise, intellektuaalomandi kuisimuste, riskide ja võimaliku vajadusega tootearendusstrateegiate uuendamiseks, väärarvustamisest tekkinud vigade, võimaliku viletsa kvaliteedi ja kompensatsioonialaste küsimuste mõjuga. Kõige selle koosmõjul on tööstused valmis vähemalt kaaluma tagasipöördumist. Näiteks Massachusettsi Tehnoloogiainstituudi (MIT) läbiviidud küsitluses küsiti ettevõtetest muu hulgas, missugused valitsusmeetmed võiksid olla mõjusad. Viis esimest meetet, mida USA valitsus võiks rakendada oma riigi ettevõtete tagasitoomise stimuleerimiseks, on tähtsuse järjekorras järgmised:

- maksude vähendamine (68,3%);
- maksusoodustused (65,9%);

- stiimulid teadus- ja arendustegevuseks (60,0%);
- hariduse/koolituse parandamine nõutavate oskuste tagamiseks (43,8%);
- taristu parandamine (38,0%).

Boston Consulting Groupi kohaselt on kolm olulisimat tegurit tagasitoomise otsuse tegemisel järgmised: 1) tööjõukulud, 2) lähedus klientidele, 3) toote kvaliteet. Muude teguritena on toodud kvalifitseeritud töötajate kättesaadavus, transpordikulud, kättetoimetamise ajad ja äri tegemise hõlpsus.

Ettevõtete ELi tagasitoomise protsessi kohta on tehtud vähe uuringuid ja küsitlusi. Saksa ettevõtete ümberpaigutumise kohta koostatud uuringust selgub, et üks kuuendik kuni neljandik kõnealustest ettevõtetest viis oma tegevuse koduriiki tagasi nelja aasta jooksul. Prantsuse IT-ettevõtteid, mis paigutasid oma IT-tegevuse ümber, kurtsid ettenägematute

ISTOCKPHOTO

turgudel konkureerimiseks vajavad tootmissektorid usaldusväärseid ja paindlikke tarneid. EMSK arvates peaks keskne toetuspoliitika neile tootmissektoritele, mis otsustavad tootmise tagasi tuua ja/või seda Euroopasse laiendada, seisnema soodsa keskkonna loomises ettevõtete rahastamiseks, ametialaste oskuste ja konkurentsivõimeliste energiahindade tagamiseks ning juurdepääsu loomiseks rahastamisele ja turgudele. Kokku pakub EMSK 17 soovitusi. Sealjuures ei ole energiahind sugugi vähetähtis. Euroopa Komisjon on välja toonud, et „ELi tööstuse jaoks tõusid elektri jaehinnad 2008. aastast 2012. aastani aastas keskmiselt 3,5% ja gaasi hinnad 1%. Selle tulemusena on elektri hinnad tööstuse jaoks Rahvusvahelise Energiaagentuuri andmetel ELis hinnanguliselt kaks korda suuremad kui USAs ja Venemaal ning 20% kõrgemad kui Hiinas. Gaasi puhul on hinnavahe veel suurem: gaas on ELi tööstusele kolm-neli korda kallim kui konkurentidele USAs, Venemaal ja Indias, 12% kallim kui Hiina konkurentidele, kuid odavam kui Jaapanis.“

Ettevõtted, kes kaaluvad tootmistegevuse ümberpaigutamist, peaksid teadma, mida nad soovivad saavutada ning milliseid vahendeid ELis kasutada. Neil peab olema juurdepääs usaldusväärsetele andmetele, teabele ja nõustamisele, et näha ette nii eeliseid kui puudusi, sealhulgas tegelikke kulusid.

► Komitee kohta saab lähemalt lugeda aadressilt www.eesc.europa.eu

► Soov on Euroopa taasindustrialiseerida. Selle all mõeldakse arvukaid algatusi ja programme majanduse ja tootmise arengu toetamiseks.

kulude, puuduliku kvaliteedi ja logistiliste probleemide üle. 2008.–2009. aastal oma tootmise ümber paigutanud Ühendkuningriigi tootmissektori ettevõtete kohta tehtud uurimusest nähtub, et 14% neist on praeguseks oma tegevuse jälle koduriiki tagasi toonud.

Nii ongi Euroopa Liidu tööstuspoliitika praegune eesmärk parandada kehtivat õigusraamistikku ja tugevdada ettevõtete konkurentsivõimet nii, et ettevõtted võiksid säilitada oma osatähtsuse jätkusuutliku majanduskasvu ja tööhoive

liikumapaneva jõuna Euroopas. Soov on Euroopa taasindustrialiseerida. Selle all mõeldakse arvukaid algatusi ja programme majanduse ja tootmise arengu toetamiseks piirkondades, mida on mõjutanud tööstus-, sotsiaalmajanduslikud

ja keskkonnakriisid.

EMSK ARVAMUS

EMSK jällegi peab esmatahtsaks sellist terviklikku tööstuspoliitikat, millel on Euroopa, riiklikul, piirkondlikul ja kohalikul tasandil selged eesmärgid ja mis võib meelitada ligi investeeringuid kõigis (nii kõrg- kui madaltehnoloogilistes) tootmissektorites. Need poliitikameetmed peaksid keskenduma kogu väärtusahelale ning hõlmama ka teadusuuringuid, uuendus- ja arendustegevust. Tänapäeva

REET TEDER

Eesti Kaubandus-Tööstuskoja esindaja EMSKs

▶ ETTEVÕTLIKKUS

Ettevõtlik ja edumeelne ettevõtja võrgustub „Ettevõtliku kooliga“

STOCKPHOTO

Ärgake, ettevõtjad! See pole ju enam saladus, et Ida-Viru Ettevõtluskeskuse noored spetsialistid on välja töötanud ja üle-eestiliselt juurutanud „Ettevõtliku kooli“ programmi. Mis see on?

„Ettevõtlik kool“ on haridusprogramm, mis on alguse saanud 2006. aastal Ida-Virumaalt ning on suunatud ettevõtliku õppe integreerimisele koolisüsteemi, et tõsta hariduse kvaliteeti ja seeläbi noorte edukust elus – nii ütlevad nad oma kodulehel (www.evkoolee).

Aga minu kui ettevõtja reaalne kogemus? Ka see on olemas – see kõnetab vast teisi ettevõtjaid kõige paremini.

Esimene koostöö kohaliku kooliga oli kõige lihtsam ja toimus 2005. aastal, enne „Ettevõtliku kooli“ programmi sündi, kui töötasin Saka Cliff hotellis. Kutsusime lapsi kevadistele talgutele. Vastutasuks pakkusime suppi ja lihapiirukat ning lisaks

veel täitsime aastaring-selt koolisest ürituste auhinnakoti, et oleks motivatsiooni ka järgmistel aastatel appi tulla. Algul tegime seesugust koostööd Jõhvi Gümnaasiumiga, hiljem aga Kohtla-Järve Järve Gümnaasiumiga.

Kahju oli sellest, et Sakal jäi pooleli suveniiri tootarendus. Soovisin, et õpilased oleks tööpäevade tunni raames valmistanud mustvalgeid kasse, mida anonüümse Made in China karu asemel oleks hotellikülalastajad suurema heameelega kaasa ostnud.

Kiviõli Seikluskeskusele, läbi oma ettevõtte käivitusteenust pakkudes, kutsusime Kiviõli I Keskkooli õpilasi nädalavahetustel mäele appi. Vastu pakkusime võimalust mäel tasuta sõita. Kõik olid võidus!

Sel kevadel korraldasin Maidla Rahvamajas turismialast seminari. Palusin videoid tegema ettevõtliku Kiviõli I Keskkooli noormehe, kes noortekeskuses omandatud oskuse minu tellitud videolõikudesse valas. Iga video subtiitrisse sai märgitud noormehe nimi – reklaam ka talle!

Olen seminarijärgselt saanud igakülgset tagasisidet selle kohta, et just koolinoored muutsid minu silust asise seminari meeleolukaks ja meeldejäävaks: külaliste registreerimine, videote valmistamine, muusikiline vahepala ja kooli põnev tutvustusboks söögipausidel. Mul kui korraldajal oli sellest väga palju abi ja usun, et noortel oli jällegi võimalus õppida teistmoodi.

Ka seminari avasõnas sai kirjeldatud, et ettevõtlik Kiviõli I Keskkool sai kaasatud just seetõttu, et kohalikele ettevõtlikele noortele pakkuda sidusust kogukonnaga ja samas ka vastupidi. Kui kooliõpilasi kaas-

takse täna põnevatesse ja vastastikku kasulikesse koostööprojektidesse, siis jäävad sellest mõlemale poolele maha positiivsed kogemused ja kontaktid.

Kaugem kasu on aga selles, et läbi nende koostööde saavad ettevõtjad küll midagi soodsamalt korda saadetud, kuid see pole kaugeltki kõik.

Loomulikult läheb suurem osa koolilõpetajatest edasi õppima Eesti ülikoolilinnadesse. Käiakse ka tiir välismaal, kuid kui need mujalolemised ühel hetkel läbi on, siis ehk tihti peale tõdetakse, et ega maailm ei oota sugugi kõiki soovijaid käed laiali ja avasüli. Peab kõvasti vaeva nägema ja tööd tegema, et tuhandete tublide seast silma paista. Ehk ei meenugi neile kohe, et tegelikult said kodukohta erinevatesse ettevõtetesse maha jäetud tugevad koostöösidemed, mis annaks põhjuse kodukanti tagasi tulla.

Sidemete teine ots on aga meie, ettevõtjate võrgustiku, käes. Ka meie ootame soovime pigem teha tööd nende tublidega, kes on end juba varasemalt heast küljest näidanud, mitte alustada töösuhet täiesti tundmatu noorega, kelle võimetest, ettevõtlikusest ega hakkamasaamisest pole meil õrna aimugi. Ettevõtliku kooli noored on oma katseajad meie juures juba kooli ajal ära teinud.

Niimoodi peatub noorte äravool piirkonnast, niimoodi tugevdame sidusust kodukohaga ja kogukonnaga ning niimoodi kasvatame endale tulevast personali. Tulevasi spetsialiste ja ettevõtjaid, kes elavad piirkonnas, töötavad meie ettevõtetes ning kes tarbivad meie kaupu.

Ettevõtjad, saage tuttavaks: ettevõtlikud noored!

TERJE RATTUR
Tertur OÜ juhataja

I KAUBANDUSKOJA GOLFITURNIIR

Esimest korda toimub Suuresta Golfiväljakul Kaubanduskoja Golfiturniir, kus saavad kaasa lüüa kõikide liikmesettevõtete võistkonnad.

Kus: Suuresta Golfiväljakul

Aeg: 12. juuni 2014

Kellele: Kaubanduskoja liikmesettevõtete võistkondadele (suurusega 3-5 inimest).

Reeglid lühidalt:

Võistkonnad koosnevad 3-5 liikmest, kellest vähemalt 1 omab *green card* ning vähemalt 2 mitte. Võistlejad, kellel ei ole *green card* läbivad enne mängu lühiõpetuse. Võistkonna koosseisus võib olla vabalt valitud arv mehi ja naisi.

Täpsemad reeglid ning võistluste juhendi leiad Kaubanduskoja kodulehelt www.koda.ee/golf

Tule naudi golfi, meeldivat seltskonda ja suhtle teiste ettevõtjatega!

Info, registreerimine ning koostöösoovid:

Priit Raamat

Tel: 604 0087

E-post: priit.raamat@koda.ee

Osalemistasu:
(võistkonna kohta, võistkonna
suurus 3-5 liiget)

149 eurot

Hinnale lisandub käibemaks.
Registreerimise tähtaeg
on **10.06.2014**

KODA KUTSUB OSALEMA

SEMINAR „EKSPORDI KREDIIDIRISKIDE HALDAMINE“

Aeg: neljapäeval, 29. mail 2014
kell 11.00-14.45

Koht: Kaubanduskojas
(Toom-Kooli 17, Tallinn)

Hind: Kaubanduskoja liikmetele 35 eurot
ja mitteliikmele 60 eurot *

Käsitlemisele tulevad järgmised teemad:

- Eksporditurgude maksekäitumised ja trendid (lektor Ivar Tammemäe, Intrum Justitia AS tegevjuht)
- Käibemaksu tagastus välisriikidest (lektor Pire-Mari Perri, Intrum Justitia AS käibemaksutagastuse spetsialist)

- Välisraportid ja nende kasutamine (lektor Alar Jäger, Krediidiinfo AS asedirektor)

- Krediidikindlustus – kas võimalus või lisakulu? (lektor Marion Tibar, Marsh Kindlustusmaakler AS krediidikindlustuse spetsialist)

- Rahvusvahelise inkasso eripärad ja näited (lektor Mihkel Veskimägi, Intrum Justitia AS menetlusjuht)

* LISANDUB KÄIBEMAKS, HIND SISALDAB JAOTUSMATERJALE JA TOITLUSTUST.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Toomas Hansson

Tartu esinduse juhataja
Tel: 744 2196
E-post: toomas@koda.ee

TÖÖTUBA „KASUMI JA VÄÄRTUSE ALLIKAD“

Aeg: neljapäeval, 5. juunil ja reedel,
6. juunil kell 10.00–16.00

Koht: Kaubanduskojas
(Toom-Kooli 17, Tallinn)

Hind: Kahepäevases töötoas
osavõtmise tasu Kaubanduskoja
liikmetele 110 eurot, mitteliikme-
tele 220 eurot*

Töötoa sihtgrupiks on ettevõtete oma-
nikud, nõukogu ja juhatuse liikmed,
osakonna juhatajad, finantstöötajad, in-
vestorid.

Töötoa eesmärk on avada kasumi ja
väärtuse loomise ning juhtkonna otsuste
vahelised seosed. Keskendume väärtuse
loomise eeltingimustele ning tegelikkuses
rakendatavatele meetoditele ja meetmete-
le, mis tekitavad ettevõtte ja koos sellega
osaluse väärtuse kasvu.

Käsitletavad teemad:

I päev

Väärtuse loomise teooria ja väärtust loov
strateegiline juhtimine
Väärtuse loomise (või hävitamise) mõõ-
dikud:

- Mineviku ja tuleviku rahavood:
- rahavood äritegevusest
- rahavood investeerimistegevusest
- rahavood finantseerimistegevusest
- Kapitalistruktuur ja kapitali kaalutud keskmine hind
- Investeeritud kapitali tasuvus
- Väärtuse loomise eeldused ja strateegiad

II päev

Väärtuspõhine eelarvestamine ja stratee-
giline juhtimine (jätk)
Äritegevuse rahavoogude juhtimine -
kuidas mõjutavad väärtust:

- müügitulude kasv ja ärikasumi margi-
naali muutus?
- teguspõhise omahinna meetodika keh-
testamine?
- käibekapitali koostisosade käibesage-
duse efektiiviseerimine?

Investeerimispoliitika juhtimine – kuidas
mõjutavad väärtust:

- investeerimisotsuste langetamisel ra-
kendatavad meetodid?
- sihipärane reinvesteeringu määra po-
liitika?
- investeeringute ajatamine ja finantsee-
rimine?

Finantseerimispoliitika juhtimine – kui-
das mõjutavad väärtust:

- võlakapitali hind ja võlakapitali osa-
kaal?
- omakapitali hind ja omakapitali osa-
kaal?

Lektor **Rita Ilisson** on New Yorgis sün-
dinud rahvusvahelise tausta ja kogemus-
tega finantsanalüütik. Töötanud majan-
dus- ja ettevõtlusala lektorina Stockholmi
Ülikoolis, Tallinna Tehnikaülikoolis ja
Tallinna Ülikoolis. Viinud läbi hulga-
selt kõrg- ja kesktaseme koolitusi. Eesti
Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna
esimees aastatel 1993-2001. Mitme ma-
jandusarvestuse ja rahandusalase raama-
tu autor.

* LISANDUB KÄIBEMAKS. HINNAS SISALDUVAD TEABEMATERJALID,
LÕUNAD JA KOHVIPAUSID.

INFO JA REGISTREERIMINE:

Kati Krass

Projektijuht
Tel: 443 0989
E-post: kati@koda.ee

KUTSUME ETTEVÕTJAJD KONTAKTVISIITIDELE BELGIASSE, SAKSAMAALE JA ROOTSI

FOTOD: WIKICOMMONS

Kontaktvisiitide eesmärk on tutvustada sihtriikide majanduskeskkonda ja koostöövõimalusi ning korraldada Eesti ettevõtetele ärikohtumised sihtriigi ettevõtetega saavutamaks otsekontakt ja mõlemapoolne huvi koostööks.

Visiitide toimumisajad:

17.-19.09 – Belgia, Antwerpen
14.-16.10 – Saksamaa,
Berliin-Brandenburg
28.-29.10 – Rootsi, Dalarna

2-3-päevane kontaktvisiit sisaldab:

- lühiseminari sihtriigis, mille eesmärk on sihtriigi spetsialisti kaasates pakku- da Eesti ettevõtetele uut infot sihtturu kohta, mida Eesti ettevõtetel on kasulik teada enne turule sisenemist,
- vähemalt kolme individuaalset kohtu- mist sihtriigi ettevõtetega, mille ees-

märgiks on otsekontaktide sõlmimine, • ettevõtte külastusi (vastavalt osalejate profiilile).

Osalustasu on 1000 eurot (+ km) osaleja kohta, mis sisaldab:

- edasi-tagasi lennupiletid;
- majutus sihtriigis;
- transport sihtriigis;
- hommiku- ja lõunasöök sihtriigis;
- seminar sihtriigis;
- kontaktkohtumised.

Igale kontaktvisiidile ootame osalema 8 ettevõtet, kellel on olemas eelnev ekspordikogemus ning valmis toode või teenus, millega saab koheselt ekspordi alustada. Ühest ettevõttest saab osaleda üks inimene.

Kontaktvisiidil osalejaks võib olla Eestis registreeritud ettevõtte juht, omanik, müügi- või ekspordijuht või ekspordisuu- na spetsialist, kelle eesmärk on laiendada ettevõtte ekspordi sihtriigis.

Täpsemad osalemistingimused leiab Kaubanduskoja kodulehelt www.koda.ee/valisvisiigid/

LISAINFO SAKSAMAA VISIIDI KOHTA:

Kristy Tättar
Projektijuht
Tel: 604 0093
E-post: kristy@koda.ee

LISAINFO BELGIA JA ROOTSI VISIITIDE KOHTA:

Toomas Kuuda
Pärnu esinduse juhataja
Tel: 443 0989
E-post: toomas.kuuda@koda.ee

▶ UUED LIIKMED

HARJUMAA JA TALLINN

BALTIC CHEMICAL GROUP OÜ		Keemiatoodete hulgimüük.
CAMOZZI AUTOMATION OÜ	www.pneumatika.eu	Camozzi pneumaatikakomponentide müük.
DIGRA OÜ	www.digra.ee	Trükindus ja selle sidusalad. Graveerimine.
RHENUS LOGISTICS OÜ	www.ee.rhenus.com	Rahvusvahelised- ja kohalikud kaubaveod, laologistika, jaotuslogistika, erilogistikalahendused.
TALLINNA BEKKERI SADAM OÜ	www.tallinnbekkerport.com	Laadungikäitlus. Veetransporti teenindavad tegevusalad. Kaubaladude töö. Muud veondust abistavad tegevused. Enda või renditud kinnisvara üürileandmine ja käitlus.
WENZEL CONSULT OÜ		Metallkonstruktsioonide valmistamine.

RAPLAMAA

KEHTNA KEK OÜ	www.kehtnakek.ee	Metallkonstruktsioonide valmistamine ja paigaldus.
---------------	------------------	--

VÖRUMAA

WERROFORM OÜ		Puidust vaheseinte, -lagede tootmine. Kokkupandavate katusesõrestike tootmine liimpuidust ja metallühendusega; betoneerimisel kasutatavate puitraketise tootmine. Köögimööbli osade tootmine. Esmatöödeldud puittoodete hulgimüük.
--------------	--	--

▶ JUUBILARID

Õnnitleme ettevõtte juubeli puhul!

5

ACTIVICUM OÜ
liige alates 10.5.2013
ICP SOLUTIONS OÜ
liige alates 2011
LINERY OÜ
liige alates 2010
NOXLINE OÜ
liige alates 2012
POLOREX KAUBANDUS OÜ
liige alates 2013
PURUSTAJA OÜ
liige alates 2012
TECH AUTOMATION OÜ
liige alates 2011

10

ARGOR SERVICES OÜ
liige alates 2013
LÕNGA LIISU OÜ
liige alates 2009
NARUSBK FOTODISAIN OÜ
liige alates 2008
RUUM JA MAASTIK OÜ
liige alates 2007
W.P.C WATER PURIFICATION CONSULTING OÜ
liige alates 2014

15

AARA METALL OÜ
liige alates 2006

ELETAL SERVICE OÜ

liige alates 2005
TOPFLOOR AS
liige alates 2006
UADBB AON BALTIC EESTI FILIAAL
liige alates 2000

20

MISS-L OÜ
liige alates 1999
RAKISTE TEHAS AS
liige alates 1996

40

DESINTEGRAATOR AS
liige alates 1982

95

EESTI PATENDIAMET
liige alates 2001

18. KAUBANDUSKOJA TENNISETURNIIR

31. mail 2014 algusega kell 10.00

Pärnus Kesklinna Tenniseväljakutel (Ringi 14a)

Kaubanduskoja Tenniseturniiri rändkarikas ootab uusi võitjaid!

Juba 18. korda toimub Pärnus Eesti Kaubandus-Tööstuskoja Tenniseturniir, kus saavad kaasa lüüa tenniseharrastajad Kaubanduskoja liikmesettevõtetest.

Eelmise, 2013. aasta turniirivõitjad olid:
Sulev Alajõe (Estonian Medical Spa) ja
Veiko Mahlakas (Gvandron OÜ)

Turniiril osalemise eeldused:

- Varasem võistluskogemus
- Esindatav ettevõtte on Kaubanduskoja liige

Ootame Kaubanduskoja liikmeid koos perekondade ja kolleegidega nautima meeldejäävat võistlust ja ettevõtlike inimeste seltskonda!

NB! Vihmase ilma korral toimub turniir Pärnu Tennisehallis.

Info ja registreerimine ning koostöösoovid:

Priit Raamat

Tel: 604 0087

E-post: priit.raamat@koda.ee

Osalemistasu:
42 eurot
Hinnale lisandub
käibemaks.
Registreerimise tähtaeg
on 28. mai.

SILBERAUTO

dermoshop

OSALE OMA ETTEVÕTTEGA EESTI SUURIMAL ETTEVÕTLUSKONKURSIL 2014!

EESTI SUURIM ETTEVÕTLUSKONKURSS

ETTEVÕTLUSE
AUHIND 2014

Korraldaja: EAS

KONKURENTSIVÕIME
EDETABEL 2014

Korraldajad: Eesti Kaubandus-
Tööstuskoda ja Tööandjate Keskkliit

KES LENDAB
KÕIGE KÕRGEMALE?

VAATA LÄHEMALT:
ETTEVOTLUSKONKURSS.EE

